

«Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη»

Οι πλατφόρμες ψηφιακών υπηρεσιών και οι αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό το κοινωνικό μας τοπίο. Οι καινοτομίες αυτές έχουν επαναπροσδιορίσει τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούμε, αγοράζουμε και έχουμε πρόσβαση σε πληροφορίες στο διαδίκτυο, καθιστώντας τις απαραίτητα στοιχεία της καθημερινής ζωής. Το ευρωπαϊκό ψηφιακό θεματολόγιο για την περίοδο 2020-2030 αφορά αυτές τις αλλαγές. Δίνει προτεραιότητα στη δημιουργία ασφαλών ψηφιακών χώρων, στη διασφάλιση θεμιτού ανταγωνισμού στις ψηφιακές αγορές και στην ενίσχυση της ψηφιακής κυριαρχίας της Ευρώπης, επιδιώκοντας παράλληλα την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

Νομική βάση

Ενώ οι Συνθήκες δεν καθορίζουν διατάξεις για τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), η ΕΕ μπορεί να ενεργεί στο πλαίσιο τομέων πολιτικής, όπως: η βιομηχανία [άρθρο 173 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)], ο ανταγωνισμός (άρθρα 101 και 109 ΣΛΕΕ), το εμπόριο (άρθρα 206 και 207 ΣΛΕΕ), τα διευρωπαϊκά δίκτυα (άρθρα 170 και 172 ΣΛΕΕ), η έρευνα (άρθρα 179 και 190 ΣΛΕΕ), η ενέργεια (άρθρο 194 ΣΛΕΕ), η εγκαθίδρυση της ενιαίας αγοράς (άρθρο 114 ΣΛΕΕ), η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων (άρθρα 26 και 28-37 ΣΛΕΕ), η κυκλοφορία προσώπων και υπηρεσιών (άρθρα 45 και 66 ΣΛΕΕ), η εκπαίδευση (άρθρα 165 και 166 ΣΛΕΕ) και ο πολιτισμός (άρθρο 167 ΣΛΕΕ).

Στόχοι

Σε συνέχεια της στρατηγικής της Λισαβόνας, το [ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη](#) του 2010 υπογράμμισε ότι οι ΤΠΕ είναι καίριας σημασίας για τους στόχους της ΕΕ. Το 2015 η [στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά](#) ανέπτυξε περαιτέρω το ψηφιακό θεματολόγιο με τρεις πυλώνες: 1) διασφάλιση καλύτερης πρόσβασης σε ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ευρώπη· 2) δημιουργία βέλτιστων συνθηκών για την ανάπτυξη ψηφιακών δικτύων και υπηρεσιών· και 3) ενίσχυση του δυναμικού ανάπτυξης της ψηφιακής οικονομίας.

Η στρατηγική του 2020, η οποία αποσκοπούσε στη [διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης](#), στόχευε σε τεχνολογίες προς όφελος των πολιτών, μιας ανταγωνιστικής οικονομίας και μιας ανοικτής, δημοκρατικής κοινωνίας. Το 2021 η στρατηγική αυτή εμπλουτίστηκε από την [ψηφιακή πυξίδα](#) για το 2030, η οποία περιγράφει λεπτομερώς τους ψηφιακούς στόχους της ΕΕ για τη δεκαετία.

Επιτεύγματα

A. Το πρώτο ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη: 2010-2020

Το πρώτο ψηφιακό θεματολόγιο:

- μειωμένες τιμές για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες [[κανονισμός \(ΕΕ\) 2022/612](#)] και κατάργηση των τελών περιαγωγής στις 14 Ιουνίου 2017 («περιαγωγή με χρέωση εσωτερικού»)
- βελτίωση της συνδεσιμότητας στο διαδίκτυο με ολοκληρωμένη βασική ευρυζωνική κάλυψη, μέσω της αξιοποίησης κινητών και δορυφορικών τεχνολογιών
- ενισχυμένη προστασία των καταναλωτών στις τηλεπικοινωνίες μέσω της νομοθεσίας σχετικά με την προστασία της ιδιωτικής ζωής ([οδηγία 2009/136/ΕΚ](#)) και την προστασία των δεδομένων, που βελτιώθηκε περαιτέρω χάρη στο νέο κανονιστικό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων [[κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/679](#) και [οδηγία \(ΕΕ\) 2016/680](#)].

Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη ψηφιακών δικτύων και υπηρεσιών, το Κοινοβούλιο ενίσχυσε τον Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες. Ο φορέας αυτός προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και της Επιτροπής, ενθαρρύνει τις βέλτιστες πρακτικές και εργάζεται για την εναρμόνιση των κανονισμών επικοινωνίας ([κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/1971](#)). Το πρώτο ψηφιακό θεματολόγιο έδωσε έμφαση στην ψηφιακή ανάπτυξη με την προώθηση των ψηφιακών δεξιοτήτων, της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, της ψηφιοποίησης της βιομηχανίας, της ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης και του εκσυγχρονισμού των δημόσιων υπηρεσιών. Επιπλέον, η ΕΕ θέσπισε κανόνες για τον γεωγραφικό αποκλεισμό ([κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/302](#)) και τη φορητότητα των ψηφιακών υπηρεσιών ([κανονισμός \(ΕΕ\) 2017/1128](#)), επιτρέποντας στους καταναλωτές να έχουν πρόσβαση σε επιγραμμικό περιεχόμενο σε όλα τα κράτη μέλη.

Εκτός από τα νέα κανονιστικά πλαίσια για την προστασία των δεδομένων που αναφέρονται ανωτέρω, η ΕΕ έχει θεσπίσει μια σειρά νόμων για να διευκολύνει την ανάπτυξη μιας ευέλικτης στην αξιοποίηση δεδομένων οικονομίας, όπως:

- ο κανονισμός για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα ([κανονισμός \(ΕΕ\) 2018/1807](#)), ο οποίος παρέχει σε εταιρείες και φορείς δημόσιας διοίκησης τη δυνατότητα να αποθηκεύουν και να επεξεργάζονται δεδομένα μη προσωπικού χαρακτήρα, όπου το επιθυμούν
- η πράξη για την κυβερνοασφάλεια ([κανονισμός \(ΕΕ\) 2019/881](#)) η οποία ενισχύει τον Οργανισμό της ΕΕ για την Κυβερνοασφάλεια και θεσπίζει ένα πλαίσιο πιστοποίησης της κυβερνοασφάλειας για προϊόντα και υπηρεσίες
- η οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα ([οδηγία \(ΕΕ\) 2019/1024](#)), η οποία θεσπίζει κοινούς κανόνες για μια ευρωπαϊκή αγορά δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή κρατικών αρχών.

B. Το δεύτερο ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη: 2020-2030

Το δεύτερο ψηφιακό θεματολόγιο αφορά τις αλλαγές που επέφεραν οι ψηφιακές τεχνολογίες, καθώς και τον ζωτικής σημασίας ρόλο των ψηφιακών υπηρεσιών και αγορών, εστιάζοντας στους νέους τεχνολογικούς και γεωπολιτικούς στόχους της ΕΕ. Στις ανακοινώσεις της σχετικά με τη [διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης](#) και σχετικά με την [ψηφιακή δεκαετία της Ευρώπης](#), η Επιτροπή εξέθεσε λεπτομερώς δράσεις για ασφαλείς ψηφιακές υπηρεσίες και αγορές. Έδωσε προτεραιότητα στην κβαντική υπολογιστική, τις [στρατηγικές αλυσίδας συστοιχιών \(blockchain\)](#), την τεχνητή νοημοσύνη, τους ημιαγωγούς ([ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα](#)), την ψηφιακή κυριαρχία, την [κυβερνοασφάλεια](#), 5G/6G, τους ευρωπαϊκούς χώρους δεδομένων και τα παγκόσμια τεχνολογικά πρότυπα. Στις 9 Μαρτίου 2021 η ΕΕ θέσπισε μια [ψηφιακή πυξίδα](#) στην οποία περιγράφονται τέσσερις στόχοι για το 2030:

- Δεξιότητες: τουλάχιστον το 80 % του συνόλου των ενηλίκων θα πρέπει να διαθέτει βασικές ψηφιακές δεξιότητες, 20 εκατομμύρια ειδικοί θα πρέπει να απασχολούνται στην ΕΕ στον τομέα των ΤΠΕ, με περισσότερες γυναίκες να αναλαμβάνουν αντίστοιχες θέσεις εργασίας·
- Επιχειρήσεις: το 75 % των εταιριών θα πρέπει να χρησιμοποιεί υπηρεσίες νεφοϋπολογιστικής, μεγάλα σύνολα δεδομένων και την τεχνητή νοημοσύνη· πάνω από το 90 % του συνόλου των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην ΕΕ θα πρέπει να επιτύχει τουλάχιστον ένα βασικό επίπεδο ψηφιακής έντασης· και ο αριθμός των «εταιρειών-μονόκερων» της ΕΕ θα πρέπει να διπλασιαστεί·
- Υποδομές: όλα τα νοικοκυριά της ΕΕ θα πρέπει να διαθέτουν συνδεσιμότητα gigabit και όλες οι κατοικημένες περιοχές θα πρέπει να καλύπτονται από δίκτυο 5G· η παραγωγή πρωτοποριακών και βιώσιμων ημιαγωγών στην Ευρώπη θα πρέπει να αποτελεί το 20 % της παγκόσμιας παραγωγής· στην ΕΕ θα πρέπει να αναπτυχθούν 10 000 κλιματικά ουδέτεροι και άκρως ασφαλείς κόμβοι παρυφών· και η Ευρώπη θα πρέπει να αποκτήσει τον πρώτο κβαντικό υπολογιστή της.
- Δημόσιες υπηρεσίες: όλες οι βασικές δημόσιες υπηρεσίες θα πρέπει να είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο· όλοι οι πολίτες θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στους ηλεκτρονικούς ιατρικούς φακέλους τους· και το 80 % των πολιτών θα πρέπει να χρησιμοποιεί μια λύση ηλεκτρονικής ταυτότητας.

Το [πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»](#), που θεσπίστηκε με τον [κανονισμό \(ΕΕ\) 2021/694](#), αποτελεί μια πρωτοβουλία της ΕΕ που διαθέτει 7,5 δισ. EUR (2021-2027) σε έργα ψηφιακής τεχνολογίας σε τομείς όπως η υπερυπολογιστική, η τεχνητή νοημοσύνη, η κυβερνοασφάλεια, οι προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες και η ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας, με την υποστήριξη κόμβων ψηφιακής καινοτομίας. Αυτό θα ευθυγραμμιστεί με άλλα ταμεία της ΕΕ, όπως με το πρόγραμμα [«Ορίζων Ευρώπη»](#), τον [μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» αναφορικά με τις ψηφιακές υποδομές](#), καθώς και με τον [μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας](#). Κατά τη διάρκεια της ανάκαμψης από την πανδημία COVID-19, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διοχετεύουν τουλάχιστον το 20 % των κονδυλίων ανάκαμψής τους σε έργα ψηφιοποίησης [[κανονισμός \(ΕΕ\) 2021/694](#)].

Η [Λευκή Βίβλος για την τεχνητή νοημοσύνη](#) του Φεβρουαρίου 2020 τόνισε τον καίριο ρόλο της τεχνητής νοημοσύνης και τα αναμενόμενα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη σε όλους τους τομείς. Τον Οκτώβριο του 2020 το Κοινοβούλιο ενέκρινε τρία ψηφίσματα σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη που αφορούν τη [δεοντολογία](#), την [αστική ευθύνη](#) και τη [διανοητική ιδιοκτησία](#). Τα ψηφίσματα καλούν την Επιτροπή να θεσπίσει ένα ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο για τη δεοντολογική ανάπτυξη και χρήση της τεχνητής νοημοσύνης. Στις 21 Απριλίου 2021 η Επιτροπή πρότεινε μια [πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη](#), η οποία θα προσφέρει έναν τεχνολογικά ουδέτερο ορισμό και κανόνες για την τεχνητή νοημοσύνη με βάση τον κίνδυνο. Το Κοινοβούλιο ενέκρινε τη θέση του επί της πρότασης τον Ιούνιο του 2023 με ουσιαστικές τροποποιήσεις στο κείμενο της Επιτροπής, ενόψει των τελικών διαπραγματεύσεων με το Συμβούλιο. Τον Σεπτέμβριο του 2022 η Επιτροπή υπέβαλε [πρόταση](#) οδηγίας σχετικά με την ευθύνη για την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία θα διασφαλίζει ίση προστασία για εκείνους που πλήττονται από αυτή. Επιπλέον, παρουσιάστηκε πρόταση για νέα οδηγία σχετικά με την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων για την αντιμετώπιση ψηφιακών προϊόντων, όπως η τεχνητή νοημοσύνη.

Η κοινοχρησία δεδομένων βρίσκεται στο επίκεντρο του ψηφιακού οράματος της Ευρώπης. Ενώ η ΕΕ προωθεί την καινοτομία που βασίζεται στα δεδομένα, επιδιώκει να διατηρήσει την ισορροπία με την ιδιωτικότητα, την ασφάλεια, τη δεοντολογία και την προστασία, εξετάζοντας παράλληλα τη χρήση και την ανταλλαγή δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα για νέες τεχνολογίες και επιχειρηματικά μοντέλα. Τον Φεβρουάριο του 2020 η ΕΕ δρομολόγησε τη Λευκή Βίβλο για τη στρατηγική για τα δεδομένα σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη. Η πρώτη συνιστώσα της, η ευρωπαϊκή πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων ([κανονισμός \(ΕΕ\) 2022/868](#)), που δημοσιεύτηκε στις 3 Ιουνίου 2022, τέθηκε σε ισχύ τον Σεπτέμβριο του 2023 και δίνει έμφαση στη διαθεσιμότητα και την εμπιστοσύνη στα δεδομένα. Στις 23 Φεβρουαρίου 2022 η Επιτροπή εισήγαγε τη δεύτερη συνιστώσα της στρατηγικής, την προτεινόμενη [πράξη για τα δεδομένα](#), η οποία αφορά την πρόσβαση σε δεδομένα επιχειρήσεων και καταναλωτών. Οι διοργανικές συνομιλίες ολοκληρώθηκαν τον Ιούνιο του 2023. Το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και η Επιτροπή εξέδωσαν [δήλωση](#) σχετικά με τα ευρωπαϊκά ψηφιακά δικαιώματα στις 26 Ιανουαρίου 2022, στην οποία επισημαίνεται μια ψηφιακή μετάβαση βάσει αξιών. Τα δεδομένα είναι καίριας σημασίας για την κοινωνική πρόοδο, την οικονομική ανάπτυξη και την καινοτομία. Ο ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων, το τρίτο στοιχείο της στρατηγικής, καλύπτει εννέα τομείς και βρίσκεται στο επίκεντρο της Επιτροπής για την περίοδο 2019-2025. Επιπλέον, η ΕΕ δρομολογεί ένα ευρωπαϊκό υπολογιστικό νέφος, μέσω του NextGenerationEU, βασισμένο στο οικοσύστημα [Gaia-X](#), για την έγκριση της ροής δεδομένων και υπηρεσιών.

Ακρογωνιαίος λίθος της ψηφιακής στρατηγικής είναι η διαμόρφωση μιας ασφαλέστερης και πιο ανοικτής ψηφιακής ενιαίας αγοράς που δίνει έμφαση στα δικαιώματα των χρηστών και τον θεμιτό επιχειρηματικό ανταγωνισμό. Αυτό περιλαμβάνει δύο νομοθετικούς πυλώνες: την [πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες \(DSA\)](#) και την [πράξη για τις ψηφιακές αγορές \(DMA\)](#), στόχος των οποίων είναι η αναβάθμιση των κανόνων που διέπουν τις ψηφιακές υπηρεσίες στην ΕΕ. Εγκρίθηκαν από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Οκτώβριο και τον Σεπτέμβριο του 2022 αντίστοιχα και προσφέρουν ένα ενιαίο σύνολο κανόνων για ολόκληρη την ΕΕ. Η

πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες οριοθετεί τις αρμοδιότητες για τις ενδιάμεσες υπηρεσίες, ιδίως τις επιγραμμικές πλατφόρμες. Οι μεγάλες επιγραμμικές πλατφόρμες υπόκεινται σε ειδικές κατευθυντήριες γραμμές λόγω των κινδύνων που παρουσιάζουν αναφορικά με τη διάδοση παράνομου και επιβλαβούς περιεχομένου. Η πράξη για τις ψηφιακές αγορές περιγράφει κανόνες για τις εταιρίες με καθεστώς «ρυθμιστή της πρόσβασης», στοχεύοντας σε όσους είναι πιο ευάλωτοι σε αθέμιτες πρακτικές. Αυτό περιλαμβάνει υπηρεσίες όπως η επιγραμμική διαμεσολάβηση, τα κοινωνικά δίκτυα και το υπολογιστικό νέφος.

Με βάση την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, τον Νοέμβριο του 2022 η Επιτροπή [πρότεινε](#) μέτρα για τον εξορθολογισμό της συλλογής και της κοινοχρησίας δεδομένων για βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων. Η Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών (IMCO) του Κοινοβουλίου επανεξετάζει την πρόταση αυτή και, από τις 15 Νοεμβρίου 2023, βρίσκονται σε εξέλιξη τριμερείς διάλογοι.

Το ψηφιακό θεματολόγιο δίνει έμφαση στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση και τη διασυνοριακή συνεργασία στον δημόσιο τομέα. Στις 18 Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή μια [πράξη για τη διαλειτουργική Ευρώπη](#) με σκοπό την ενίσχυση των δημόσιων υπηρεσιών στην ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό θα δημιουργηθεί ένα Συμβούλιο της διαλειτουργικής Ευρώπης με εκπροσώπους των κρατών μελών, της Επιτροπής και άλλων οργάνων της ΕΕ. Η πανδημία COVID-19 επιτάχυνε τις εξελίξεις όσον αφορά τη διαλειτουργικότητα στην Ευρώπη, γεγονός που καταδεικνύεται ιδιαίτερα στο Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID της ΕΕ. Αυτό υπογραμμίστηκε σε [ανακοίνωση](#) της Επιτροπής που τόνιζε τη βελτίωση της διασυνοριακής συνεργασίας.

Στις 10 Νοεμβρίου 2022 στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας θέσπισαν μια [πολιτική της ΕΕ για την κυβερνοάμυνα](#) και ένα [σχέδιο δράσης για τη στρατιωτική κινητικότητα 2.0](#). Η πολιτική κυβερνοάμυνας και το σχέδιο δράσης για τη στρατιωτική κινητικότητα 2.0 αποσκοπούν στην αύξηση των επενδύσεων στον τομέα της κυβερνοάμυνας, στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ στρατιωτικών και μη στρατιωτικών τομέων στον κυβερνοχώρο, στη διασφάλιση αποτελεσματικής διαχείρισης κρίσεων στον κυβερνοχώρο και στην ενίσχυση της θέσης της ΕΕ σε κρίσιμες τεχνολογίες στον κυβερνοχώρο, ενισχύοντας έτσι την ευρωπαϊκή τεχνολογική και βιομηχανική βάση στον τομέα της άμυνας.

Η οικοδόμηση εμπιστοσύνης στο διαδίκτυο είναι ζωτικής σημασίας για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Ο [κανονισμός σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση](#) (κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014) παρέχει ένα πλαίσιο για ασφαλείς ψηφιακές αλληλεπιδράσεις μεταξύ πολιτών, επιχειρήσεων και αρχών. Για την επίτευξη αυτών των στόχων, η Επιτροπή πρότεινε τροποποίηση του [κανονισμού για την ψηφιακή ταυτότητα](#), η οποία έχει ως στόχο να επιτρέψει στο 80 % των πολιτών της ΕΕ να έχει ασφαλή πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες ζωτικής σημασίας με ψηφιακή ταυτότητα έως το 2030.

Πέρα από τον κανονισμό, η ΕΕ δίνει έμφαση και στην ψηφιακή εκπαίδευση. Το [σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση \(2021-2027\)](#) βοηθά τα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τα εκπαιδευτικά τους συστήματα στην ψηφιακή εποχή. Δίνει

προτεραιότητα στη δημιουργία ενός ισχυρού οικοσυστήματος ψηφιακής εκπαίδευσης και στην ενίσχυση των δεξιοτήτων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Τον Δεκέμβριο του 2020 σε [ανακοίνωση](#) της Επιτροπής παρουσιάστηκε σχέδιο για την ανάκαμψη και τον μετασχηματισμό του τομέα των μέσων ενημέρωσης της Ευρώπης, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως ο κατακερματισμός της αγοράς. Τόνισε την ανάγκη για περισσότερη εθνική στήριξη μέσω εγκεκριμένων σχεδίων ανάκαμψης και επεσήμανε την ανατρεπτική επίδραση των παγκόσμιων επιγραμμικών πλατφορμών στα μέσα, ιδίως την κυριαρχία τους στις αγορές δεδομένων και διαφήμισης.

Το [σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία](#) συμπληρώνει το [σχέδιο για τα μέσα ενημέρωσης](#) και επικεντρώνεται στην ανάκαμψη και την ψηφιακή προσαρμογή του τομέα. Εξετάζει επίσης τη μείωση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης λόγω των αυξανόμενων απειλών κατά δημοσιογράφων. Ο [δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας](#) (DESI) παρακολουθεί την ψηφιακή πρόοδο των χωρών της ΕΕ προς μια ενοποιημένη ψηφιακή αγορά. Τα ετήσια προφίλ βάσει του DESI βοηθούν τα κράτη μέλη να εντοπίζουν τομείς που επιδέχονται βελτίωση, και οι δείκτες λαμβάνουν πλέον υπόψη τον [μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας](#) και την [ψηφιακή πυξίδα](#).

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Στο [ψήφισμά του της 12ης Μαρτίου 2019](#), το Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να επαναξιολογήσει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (NIS), ώστε να συμπεριλάβει και άλλους ζωτικής σημασίας τομείς που δεν καλύπτονται από ειδική νομοθεσία και να αντιμετωπίσει τις απειλές ψηφιοποίησης. Το ψήφισμα ζητούσε την ευθυγράμμιση με μια ενισχυμένη ευρωπαϊκή πολιτική κυβερνοασφάλειας και την ενίσχυση του ρόλου του Οργανισμού της ΕΕ για την Κυβερνοασφάλεια. Τον Δεκέμβριο του 2022 η οδηγία NIS2 ([\[οδηγία \(ΕΕ\) 2022/2555\]](#)) αντικατέστησε την προηγούμενη οδηγία, διευρύνοντας την εμβέλειά της, ώστε να καλύπτει περισσότερους τομείς και περισσότερες οντότητες. Τον Σεπτέμβριο του 2022 η Επιτροπή υπέβαλε [πρόταση](#) πράξης για την κυβερνοανθεκτικότητα με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας για διάφορα τεχνολογικά προϊόντα. Το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις για την πράξη τον Ιούνιο του 2023.

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού σχεδίου δράσης για τη δημοκρατία, η Επιτροπή υπέβαλε στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 πρόταση πράξης για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης με σκοπό την ενίσχυση της πολυφωνίας και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης στην ΕΕ. Η πράξη αυτή θα αποσκοπεί στην αντιμετώπιση ζητημάτων στην αγορά υπηρεσιών μέσων κοινωνικής δικτύωσης και στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας τους. Σε απάντηση, η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (LIBE), μαζί με την Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας (CULT), και η επιτροπή IMCO πραγματοποίησαν ακροάσεις στις [31 Ιανουαρίου](#) και στις [6 Φεβρουαρίου](#) 2023 για να συζητήσουν την πρόταση. Οι διοργανικές διαπραγματεύσεις βρίσκονται επί του παρόντος σε εξέλιξη και έχουν ως στόχο να ολοκληρωθούν πριν από το τέλος της κοινοβουλευτικής περιόδου. Επιπλέον, για τη διαφάνεια των δημοκρατικών διαδικασιών, η ρύθμιση της πολιτικής διαφήμισης, ιδίως η σαφής επισήμανση, είναι καίριας σημασίας. Η Επιτροπή παρουσίασε μια [πρόταση](#) σχετικά με το ζήτημα αυτό στις 25 Νοεμβρίου 2021. Η επιτροπή IMCO διοργάνωσε ακρόαση στις 11 Ιουλίου

2022, με επίκεντρο τη διαφάνεια στην πολιτική διαφήμιση, τόσο διαδικτυακά όσο και εκτός διαδικτύου. Στις 26 Ιανουαρίου 2023 η επιτροπή IMCO, από κοινού με τις επιτροπές CULT και LIBE, ενέκριναν [έκθεση](#) σχετικά με την εν λόγω πρόταση. Αυτό αποτέλεσε τη βάση για τις διοργανικές διαπραγματεύσεις και στις 7 Νοεμβρίου 2023 επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία. Η έμφαση του Κοινοβουλίου στον ψηφιακό μετασχηματισμό υποστηρίχθηκε αδιαλείπτως από το Θεματικό Τμήμα Οικονομίας, Επιστημών και Ποιότητας Ζωής μέσω [μελετών](#) και ενός [εργαστηρίου](#) με έμφαση στις υφιστάμενες προκλήσεις και ευκαιρίες. Κατά τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας για την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και την πράξη για τις ψηφιακές αγορές, μια [μελέτη](#) εξέτασε τις επιπτώσεις της στοχευμένης διαφήμισης. Ένα [εργαστήριο](#) σχετικά με τις επιπτώσεις των προτάσεων και μια [ακρόαση](#) με τον καταγγέλοντα κατά του Facebook, Frances Haugen, οδήγησαν σε περαιτέρω πληροφορίες. Τον Φεβρουάριο του 2022 μια [μελέτη](#) εξέτασε τις επιπτώσεις που έχουν τα πρόσωπα που ασκούν μεγάλη επιρροή στην κοινή γνώμη στη διαφήμιση και την ασφάλεια των καταναλωτών στην ενιαία αγορά. Τον Αύγουστο του 2022 σε [έκθεση](#) της ίδιας υπηρεσίας συζητήθηκε η αξιοποίηση νέων τεχνολογιών για την ενίσχυση της ασφάλειας των προϊόντων και περιγράφονται τα πιθανά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

Μετά την κοινή δημόσια [ακρόαση](#) του Μαρτίου 2022, οι επιτροπές IMCO και LIBE, καθώς και το Κοινοβούλιο στο σύνολό του, εξέλιξαν από κοινού την [πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη](#) εγκρίνοντας έκθεση με βασικές τροπολογίες, εισάγοντας περαιτέρω τροποποιήσεις και συμφωνώντας επί σχεδίου διαπραγματευτικής εντολής τον Ιούνιο του 2023 για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων για την τεχνητή νοημοσύνη στην ΕΕ.

Στις 25 Οκτωβρίου 2023 οι ευρωβουλευτές ζήτησαν να [απαγορευτούν οι εθιστικές τεχνικές](#), όπως η αδιάκοπη κύλιση στην οθόνη ή η προεπιλεγμένη αυτόματη αναπαραγωγή. Ορισμένοι ευρωβουλευτές επιθυμούν επίσης να εισαγάγουν ένα ψηφιακό «δικαίωμα μη διατάραξης» μαζί με έναν κατάλογο ορθών πρακτικών σχεδιασμού.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα αυτό, επισκεφθείτε τους δικτυακούς τόπους της [Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών](#) και της [Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας](#).

Kristi Polluveer / Christina Ratcliff / Barbara Martinello / Jordan De Bono
12/2023

